

СТРУЧНО МИШЉЕЊЕ КОМИСИЈЕ ФОРМИРАНЕ РЕШЕЊЕМ ДИРЕКТОРА ПЕДАГОШКОГ ЗАВОДА ВОЈВОДИНЕ

(Решење број: 924/1 од 18.09.2019. године)

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника Информатика и рачунарство 5, уџбеник за пети разред основне школе на румунском језику (Informatică și calculatoare, Manual pentru clasa a V-a a școlii elementare), ауторки Марине Петровић, Зорице Прокопић и Јелене Пријовић, издавача БИГЗ школство д.о.о. Београд. Констатује се да је горе наведени уџбеник, Информатика и рачунарство 5, уџбеник за пети разред основне школе, на румунском језику и писму, превод Уџбеника истих ауторки, издатог на српском језику, издавача БИГЗ школство д.о.о. Београд, којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број 650-02-00172/2017-07 од 31.01.2018. године *Уџбеник је обима 154 (сто педесет четири) странице, а садржински је подељен на пет поглавља: Информационо-комуникационе технологије, Дигитална писменост, Мултимедијални пројекат, Рачунарство и Пројектни задаци.*

Анализиран је стандард 4

Уџбеник није усклађен са стандардима квалитета уџбеника - Уџбеник не испуњава стандард 4.

Показатељ 5 није испуњен и оцењен је оценом 1 (један), из следећих разлога:

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – није испуњен и оцењен је оценом 1 (један).

Кохерентност језика није на одговарајућем нивоу. Идеје нису правилно повезане, што не доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника није јасан, није прецизан и не доприноси олакшавању процеса учења.

Приликом увида у рукопис превода Уџбеника, већ на четвртој страни, у тзв. Водичу кроз уџбеник, примећено је да оригинални српски Уџбеник упућује ученике на додатни дигитални материјал („додатни дигитални материјал – упућује те на додатне садржаје и задатке који се налазе у дигиталним материјалима у е-уџбенику“), а истоветан садржај (на истој страници, као и на осталим страницама) преведен је и у рукопису Уџбеника на румунском језику. У оригиналном Уџбенику на српском језику утврђено је да се на крају истог налази упутство за приступање, односно Упутство за регистрацију и преузимање дигиталног уџбеника, односно упутство за приступање е-уџбенику. Предметно Упутство је интегрално преведено на румунски језик. Како није било могуће из Захтева за одобравањем рукописа превода Уџбеника и пратеће документације Издавача, утврдити да ли постоји е-уџбеник, односно превод истог на румунски језик, Комисија Завода је, преко координатора Комисије, а посредством Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, затражила објашњење од

Издавача. Издавач је упознао Комисију Завода са чињеницом да е-уџбеник није преведен на румунски језик, о чему се Издавач изјаснио у Допису (наш деловодни број: 959) од 27.09.2019. године, на следећи начин, цит.:“ Информатику 5 на румунском ћемо штампати без електронског додатка који се налази на последњим странама уџбеника. Замолио бих да нам одобрите уџбеник без тога. Ми ћемо те стране уклонити за редовну штампу.”, завр. цит., Међутим, како се упућивање ученика/ца на додатни дигитални материјал протеже кроз цео рукопис превода Уџбеника, а односи се на додатне садржаје, задатке, упушта и решења који се налазе у дигиталним материјалима у е-уџбенику, Комисија је једногласно закључила да не може позитивно оценити рукопис превода Уџбеника, какав је достављен на давање мишљења, односно да не може позитивно оценити Показатељ 5, јер немогућност коришћења дигиталног материјала у е-уџбенику не доприноси разумевању градива, идеје у тексту рукописа превода Уџбеника нису правилно повезане, што има за последицу да језик Уџбеника није јасан, није прецизан и не доприноси олакшавању процеса учења.

Комисија констатује да рукопис превода уџбеника Информатика и рачунарство 5, уџбеник за пети разред основне школе, на румунском језику и писму (Informatică și calculatoare, Manual pentru clasa a V-a a școlii elementare), ауторки Марине Петровић, Зорице Прокопић и Јелене Пријовић, потенцијалног издавача БИГЗ школство д.о.о. Београд, без преведеног додатног дигиталног материјала у е-уџбенику не омогућава остваривање циља наставе и учења предмета – Информатика и рачунарство у петом разреду основне школе, као ни постизање предметних исхода. У рукопису превода уџбеника Информатика и рачунарство за пети разред основне школе, на румунском језику, упућивање на додатни дигитални садржај у е-уџбенику, помиње се на готово свакој страници превода Уџбеника, мада исти не постоји на румунском језику (јер га Издавач није превео).

Предметно упућивање, односно помињање додатног дигиталног материјала (упутства, задаци, решења задатака, поређења, прилози и сл.) јављају се на следећим страницама рукописа превода Уџбеника: 10,12,13,14,15,19,23,27,28,35,36,38,39,42,52,59,60,80,83,84,85,87,88,89,92,94,95, 111,113,114,116,120,121,123,124,125,130,134,146,149 и 150.

Издавачу се скреће пажња, да поред неопходности превода додатног дигиталног материјала у е-уџбенику на румунски језик, за остваривање циља наставе и учења предмета, мора превести на румунски језик и текст на сликама у целом рукопису превода Уџбеника, као и блок-наредбе у Scratch софтверу за визуелно програмирање, с обзиром да постоји опција за избор језика за радно окружење. Комисија сматра да само такав језик превода рукописа Уџбеника на румунски језик може довести до испуњавања Показатеља 5, односно Стандарда 4 (језик уџбеника), односно до испуњавања циља наставе и учења предмета – Информатика и рачунарство у петом разреду основне школе, када се ученици први пут срећу са овим предметом, док стихијско превођење садржаја рукописа Уџбеника са српског језика на румунски језик, не задовољава потребе плана и

програма наставе и учења предмета Информатика и рачунарство за пети разред основне школе.